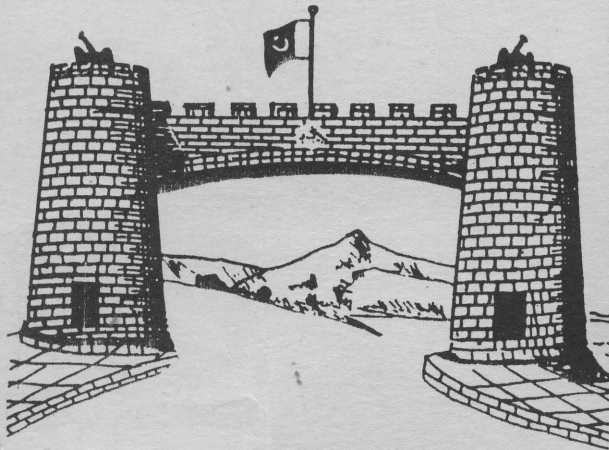

د پښور ياد

محمد زمان « مزمل »

Ketabton.com

۵

د پېښور یاد

اهداء

دا "پيڻسور يا" قصيده دا خير
دا رانه او قدر من اديب
امير حمزه سنواري
ته اهداء هوم.

هغه جي دا لواڙگي دا هسڪو ئي
زما دا هسڪيرولو دا بهير ننداري
شاعري ورهنگل هڪره.

شڪريه :

دا قدر من قاضي صاحب وفا دا نه
منه هوم جي دا پيڻسور يا دا رسالي
به طبعه هڪ ئي ماسره دا پيڻسور
او پيڻسوريانو به يا دا هڪ جاڻ
شريڪ هڪر.

مقدمه

دیوه بنار اویا یوه ملت په رابطه شعر او قصیده ویل اویا دداسی بنار او ملت په ارتباط چي دکلنو کلنورا هیسی دهغه سره داستعمار په خوله ددبمنی او تر بگني مستی ترانی زموږ په غوږو کي ازانگه کوي څه آسان کار نه دي داگران کار که اسانه کړي هم دي نو دپاکستاني ملت بي کچه بشپړي آسانه کړي چي زماملت سره ئي دتاریخ دیوه تور لور په لړ کي تر سره کړه .

زه پوهیږم چي زما دپاره بالذات څو مره کرانه ده چي ددیورند دي خوا ناخوړلو غوښتو ته پاستي پاڅه کړم ولي په پېښور کي زماملت پتمن ژوند زما ویده شجاعت را ژوندي کړ تر څو زه هم دیوه بیگانه ملت بشپړه دبی خبره وکړو ستوغو او پیغورو نو ته تبي نکړم اوداحسان خاوند ته دافغان دشخي شملي په خوله توریالي مننه وړاندي کړم .

زه پو هېږم چي په پېښور باندي به زه پدي نغده مينه
دځينو له نظره محاکمه اودځينو نورو له نظره يو بل شان
بنکاره شم ولي زه خلکو ته هر رنگ چي بنکارم خوماته
خپله دپېښور رنگ ډير په زړه پوري دي ما په دي مينه
باندي ځکه څوک پرکولي نه شي چي دپوي خوا پېښور زما
په سر ډير ښو نه او دماکي گاللي اودبلي خوا پېښور
دظرت (لومخ او پردي) ښاردي او په دريمه درجه کي
هغه ازادي چي دلته ليدل کيږي هغه بي ساري او په زړه
پوري ده داخوپه ځاي پرېږده چي پېښور هسي دپېښور په
خاطر دغه مقام نلري ځکه چي افغان داحسان دځاوندانو
پاس نه شي هيرولي .

ماته که پېښور ددي وږ گرځيدلي چي دمره زړه پري و
بايلم نو ما چي کابل پرېښود نو طهران مي وليد او رياض
هم . هغه تهران چي زما يو نيم مليون بي کوره يي دکمون
دشره ۱۵ کاله خوندي کړل اوهغه رياض چي په هر کور
کي ئي زما ديتيمانو مقرره کومک مياشت په مياشت بيليري
ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پېښور کي دمهاجر
افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نيمگړي قصيده هم نه
شي پوره کولي او هغه دتاريخ بي ساري ميلمه پالنه ده .

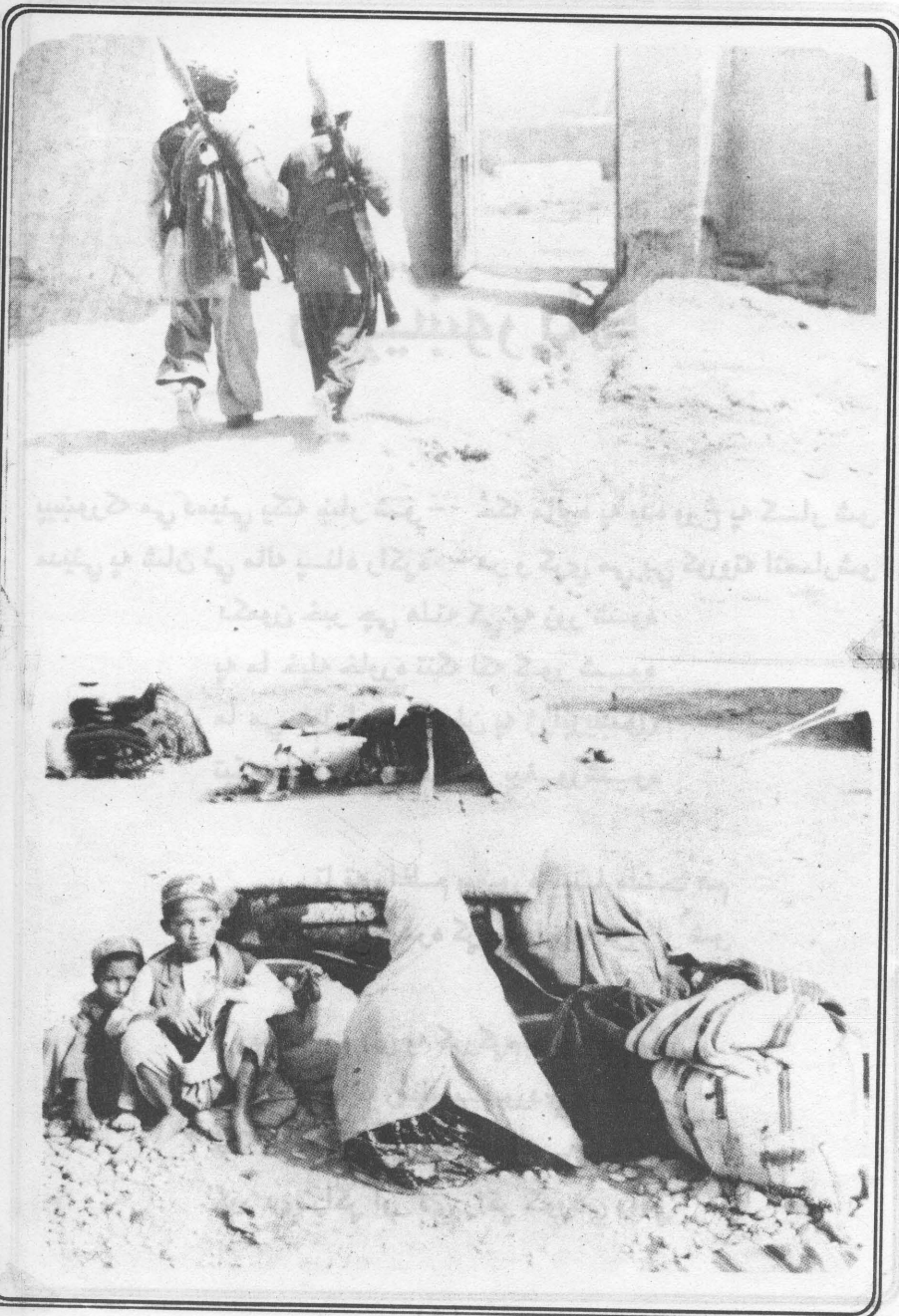
د سياسي اختلاف او خواددري مليونه مهاجرينو په خو ندي کولو کي دهر پېښوري برخه يقيني ده او پدي باب چي چا زياته پا لنه کړي هغوي به دکمي پالني دځاوندانو په باب زمو نه دمنني څخه زړه نه تنگوي چي که ښه هر څو مره کم هم وي خو ښه دي ولي کيسه لنډوم چي زه پېښور ددي واره اوچت گنم او پدي کي زما خبر او شکره هغه د کوشي عام پېښوري او پاکستاني ته متوجه ده چي ددري مليونو په پنځلس کلنه ملميستيا کي ټنډي غونځي هم و نکړي او که نه زه کله د کابل دکمو نستانو خبر په ځان اخلم چي هغوي ووايي چي پدي کار زه دبيگانه وډپاره چو پرکوم . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچينانو سره په توره شپه دکوره وايستلم هغه هم پيژنم اودغه دډيورند دي خوا مسلمان هم ښه پيژنم چي پوره نيمه پيري مي د روس په لسه هغه ته دبيگانه په سترگو کتلي ولي هغه زما په بده ورځ دا دخپلو سرو دو ستانو په ظلم جنه ورځ په کار ... او ښه په کار راغلل.

کيداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان کي هم او ضاع بل رنگ واخلي او دلته هم . حکومتو نه خو اوس امريکا جوړوي مخکي روس اوامريکا په دواړو . کيداي شي راتلو نکي حکومتو نه دغه دو ستي خداي مکره په دښمني بدله کړي ... کيداي شي دمهاجرينو نه يو هم دلته پاتي نه شي ... دکمپ خبري ختمي شي ... را

تلو نکي نسل داخاڙه له ياده و باسي ... او ضاع نوي
رنگ واخلي او بي پاسي خوا ولاړه شي ولي پدي ابتدائي
قصيده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدي ځاي
پري کړم تر څو دا قصيده ددي دواړو ملتونو ددوستي او
ورورولي ددوام دپاره يو بل سند شي .

زه خپله په پيښورکي ډير کم اشنايان لرم طبيعتاً
دخلکو سره ئي خلطيت نلرم ولي زما دمليت سره ددي خلکو
پښتنولي او اسلامي رويي زه پدي کرښه ودرولم او تر څو
ژوندي يم دپيښور او پيښور يانو ياد به زما په زړه کي ژو-
ندي وي .

مزل ۱۳۷۲/۸/۱۲

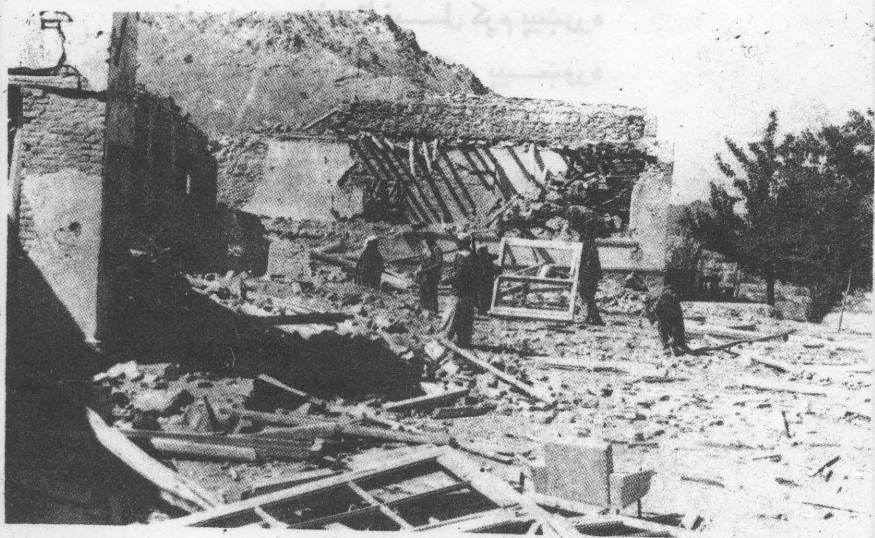
د پيښور ياد

پيښورکه مي دميني يکته بناړ شو - ځکه مالره په بده ورځ په کار شو
مديني په شان نې ماله پناه راکړه - هر وگړي مي بي کوروته انصار شو

دکمون خبر چي هلته کي په زور شوه
په ما خپله خاوره تنگه لکه کور شوه
ما مي خپل او خپل وطن په ژړا پريښول
تيکه ماته په وطن کي نور پيغور شوه

تا ته راغلم پيښوره ستا ملت هم
زما له هره کړيدلي په تن زار شو

زه بي کوره دي په کور کړم مگر دي راکړ
پور وږي درته راغلم پوردي را کړ
ځنگلونو او بيدياو دي په آب کړم
کور دي راکړ اود دي راکړ کوردي راکړ

زما بچي هم ستادبنو دي پودوي
پاس دي پيټي اوس زما داوږو بارشو

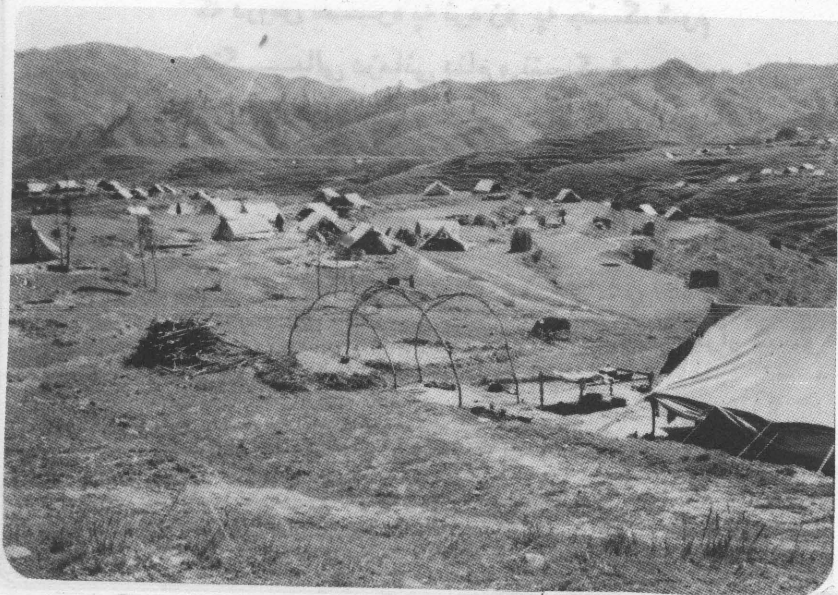
تاته راغلمه دليروي لارو ستري
پسي لوڅي لرو هلي لکه مري
نه مي کورونه مي کار وبيخ ختلي
دصحرا کريو و هلي ژرنده کري

تا په کورکرم تا په کارکرم قول ملت زما
ستا په مينه دعزت او دروزگار شو

زه پردي وم خوتاخپل کرم پيښوره
مسا فر دي په کابل کرم پيښوره
ما پرون چي په تروه ټنډه رټلي
تا په هغه ټنډه بڼکل کرم پيښوره

نن چي ستايم خودي ستايم مگرواوره
خدایي دي ساته او که نه نوزماوار شو

زه چي ننگ داسلام واخستم پښتون شوم
توره شپه مي وطن پريښوده بيرون شوم

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه خو مليون شوم
خُـمکه تنگه شوه په ما خوزه ډاډه تلم
پيښورته چي زما لوم ديارشو
په بمو نو مي کلاوي سرنگون شوي
ستا صحراوي په ما کي چي پرو ن شوي
هله ستري زما له تا چي تاويدل به
دست غيب زما درغنده بدلون شوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقلاب زما دبرم خوارو زار شو

که دروس سره په نره زه په جنگ شوم
جنگيالي دزمانې دنام و ننگ شوم
ناشکسته روس سر ماتي ماتي و کړه
دخوشحال په اند چي زه ئي سرپه سنگ شوم

دالوني او فخر هله مي نصيب شو
چي مي بال و بچ په تا کي په کرار شو

زه دنورو غوندي نه وایم چي جنگ کي
ما ور کړي زه او سردستا په ننگ کي

هنگامی که در میان مردم که در آن زمان
بسیار بودند در آن زمان که در آن زمان
و در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان
و در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان

باز در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان
و در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان

و در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان
و در آن زمان که در آن زمان که در آن زمان

جنگ زما و ته مي ودریدي په ننگه
روس که وتبښ ته لایي زما په څنگ کي
دوحشت شپه مي په تا با ندي رڼا شوه
دوست هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسافر نه وم میلمه وم دلته کي زه
زه دکور په شان دمه وم دلته کي زه
قول ملت زما په خپله میلمه پال و
که هر څو پاره جامه وم دلته کي زه

«پاک ملت» ماته په زړه کي چي ځای زاکړي
نو په پاک دنعمتو نو بیرو بارشو

پېښوره ماته گر ان لکه خپل خاک ئي
دمه ځای چي «دافغان» او هم دپاک «ئې»
توریالي دي دتاریخ چه میلمانه کړل
ته په سترگو کي ازغي دهر بنګیلاک ئي

دتاریخ دلوي هجرت کیسه دي وپوره
ا افتخار ئي ستا په سر لکه دستار شو

پسند فالتبیب فی روزی، لکنسہ پچلیدہ
پسند فالتبیب فی روزی، لکنسہ پچلیدہ

نارچ لہذا ماکہ پند نالاما پورا نالہ پندلہ
میتلا فی مہنتہ باواسان پچلیدہ

مهاجر دستا دکور به پښتانه شي
په عزت به خپلي خاوري ته ستانه شي
مخه بڼه ورته په زور وايه انصاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

اچي ماته به ئي کتل اوهم ويل به ئي
بارشو داپيټي زموږ داوپو بارشو

داڅه لر عمر خونه و پيښوره
دشيدو ماشوم مي هم وکره دغره
په هر (ارکي) دي بدل کړل ما پو ستونه
دهمت کيسه مي و لوله ژوره

ماددين په خاطر شاکرله کابل ته
په استان دي دستانه وبيرو بارشو

تا ته زما کيسه له هر چاده څرگنده
ټول دستاشوو تر تخاره تر هلمنده
ماشومان او بو ډاگان مي تاتر خوا کړل
طيارو چي زغول کونده په کنده

مظلو مان لکه باران چي اوريدل به
اوس په نورولکه ابردکو وهسارشو

مهاجر چي زه دلو اوراودختيگ شوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي وړک شوم
سرو غر مو او توروشپو سره سپارلم
تتها پاتي په ميدان لکه « شلک » شوم « ۱ »

داد مخ داوښتو کسان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خيمه ، نه مو بسترو
خوندي کړي مو له ظلمه فقط سرو
دوطن دپريښوونو مي چاره نوه
دين ناموس ته مي پيش شوي لوي خطرؤ

مادخدای په لاسره دي وطن ته مخ کړ
غليم خوښ شو چي دښمن لارو فرارشو
حوادثو زه په سل کمپو نو خورکړم
بيل له زو به هم له پلاره هم له ورو کړم

(۱) دلوگر دپيارو خيلو په دښته کي گوښي پروت کلي دي

ما ته هيڅ را پاتي نه شول غير له خدايه
بي وسي لکه خيمه په ځان نسکور کړم
گڼوډي مي په هيواد کي ځوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هسي ناچار شو

مايو عمر په بيديا او سفر تير کړ
خلکو څه زده چي ماڅرنگ محشر تير کړ
په داخل کي مي دگټو لاندي ژوند و
مه مي پوښته چي مي څرنگ بهر تير کړ

حو صلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور باندي بيگار شو

چي په کورکي دجنت غوندي ويا لي تلي
چي په سيورو دباغچو کي ئي وږ مي تلي
سره غرمه کي مي ليدل چي ديو ميل نه
داويو دژي دلاندي ئي خولي تلي
گر بلا داکوړي مي نه هيريږي
جل وهلي ئي داچل سره کنار شو
بي کسي هم په پردي وطن چه راشي
ژوند ئي مه بوله دمرگه هم سواشي

زما په وړارو بورو کونډوچي څه تير شول
پرک به و چوي که په تيره باندي راشي

چي يتيم ئي د دستار او د ثمر شي
نو دمور په سر ئي تا و دغم دستار شو

داڅه سـيـرو سياحت نه ؤ چي دلته
راشم بنارديـد بـنـور او يائي بل ته
په ما سـلـ رنگه لمبي داور وي بلي
دبابـل اور ئي راوړي وه کابل ته

بتکده ئي دکـمـون کنډو کپر کړه
ابراهيم غوندي مي قوم ځکه په نارشو

په کر هاله مي چي څه را غله خبر ئي
با جوړ ته هم درواوښت محشر ئي
ماته پاتي دکر هالي مقبره شـوه
ستا کر هاله کي مشته شول دريدر ئي

زما کر هاله کي نوينو سيلابونه
ستا کرهالي کي داوښکو رو دبارشو

چي مي ستر گو ديتيم ته چيري گوري
و به ويني پکي سل کر هالي نوري
داوطن ددرديدلو حادثو دي
په ماتم ئي نن په تن کره جامي تودي

زه به کوم يو درته بنيم چي اعدام شو
زه به کوم يو درته بنيم چي په دار شو

مقبره ده دسرنو هره باره
ده خوابگاه شهيدانو هره گاره
لږ قدم په احتياط په احترام ږده
ککري دي دسړيو هره لاره

دافغان په کور کي نومره خلك مړه شول
ورک له مرگ دافغان دبچي ډار شو

پيښور ه زه بلاق کي را کيږوم
مصيبت اوواو بلاق کي را کيږوم
داچي ستا په کور ميلمه شوم تر نوووزه
زه دروس په ماجراو کي را کيږوم
بوريا به ئي دبل په تخت وړ نکړم
که مي ملک له حواشو په کرار شو

ستا نه څه پټ کړم دکور ئي پيښوره
زما دبدي ورځي ورو ئي پيښوره
روس چي مات شو امريکا په ځان ويريږي
مخکي رپري لرم نوري پيښوره

روس که لرشو تري خو ندي مي ټول جهان کړ
امريکا ته گوره څه کړي نن ئي وار شو

کيله نکړم له تورا نه که لار نه وړي
دامت چي را سره کله بار نه وړي
زه له خپلو گيلمن يم چي خپل وژني
دد بنمن سره پخلا دي تلوار نه وړي

زه چي لوي او څو مره لوړشوم مگر حيف حيف
په پيغور چي مي بدل هرافتخارشو

اوس ده من « زمان پر مور نږه شول بناغلي
چي سړي و هغه مره شول يادي غلي
د قدرت دکوډاگيو نه ما يوس يم
دمات شوي دبمن مخکي مي چي زغلي

ځان چي غواړي قوم به خودداسي سپکيږي
په جهاد دروند شوي قوم مي څنگه خوار شو

چي له تا نه ني سر و کيښ په کابل شو
دېرو نه ني لاس و خوت نور پخپل شو
آ- اسلام چي دافغان نوم ني ژوندي کړ
لدي واړو ني سوري سوري گو گل شو

و کم ظرفي قدرت په ورځ شکارېږي
دېرون مجاهد څرنگه اشرار شو

زه په دام دازمېښتو نو کي را گيريم
زه سپک کړي چي نخوت دهر امير يم
زه بي لاري رهنماو کړم بي لاري
زه چېچلي ارادت او خپل تد بير يم

په گتېلي خپل کابل کي اسير گرځم
هم بد نام مي پکي بیره او دستار شو
پيښوره زما زخمو نه نه جوړېږي
دانفاق وېلي زېو نه نه جوړېږي
دشمنان د عقيدې مي واني زړه کي
داسلام په نام حزبو نه نه جوړېږي

داسلام په نامه کار دآزري کا
دعو تگر مي دپرون اوس ټيکدار شو

دلته گوره هر ظالم پکي طرف دی
چي ښه وائي ځان ته هغه بي طرف دی
نن طرف او بي طرف دواړه مجرم دي
چي پکي مي دملت ټول حق تلف دی

دمنطق خبره لاره زور مطرح دي
چي وژل کا هغه زيات پکي حقدار شو

پيښوره داڅه ژوند دي چي په ماده
په وطن باندي مي بل شان کر بلاده
څوک تري تشمتي څوک وردرو مي په تريکو
هک حيران پکسي امي او هم ملاده

بي حيا چي پکي زور و وونده نوهله
بنده خپله د هوس داقتدار شو

يو ملت مي څو ټوټي شو ته ئي شماره
نيم په کور او نيم بي کوره نيم په لاره

څوك په يو نوم څوك په بل نوم كړنښي كاري
د تقسيم څخه لاره تر مزاره

ولسوال مي شهنشاه شو والي څه كړي
پدي ملك دگه ودي كي كل اختيار شو

چي تر ټولو ښه وژل كا نو جنرال شو
چي په مرگ مو رتيبي وړ كړي دامو حال شو
نه به ته وي نه به زه وم كه سببا ته
خداي ئي مكره څوك په ديوكي مارشال شو

څومي دا نشي اخستي په خودكيري
گڼه تير هم وړ سره زموڼږه وار شو

د اسلام په نامه ځانته كار و باسي
په حيله هر ناروا ته لار و باسي
داغ ميخونه به دي ووهي په سر كي
دا چي گڼي له پښودي خار و باسي

هغه كل چي داوبو پر ځاي دي ويښي
وړ كولي اوس دستا دلاري خار شو

لوي اسلام مي تري نه ننگ کا چي په نام ني
داسي لو بي رسوا و کړي څوک په بام ني
چي په واک کي ني ښکاره خپل حقيقت شو
او س پو هيږم چي ډوکه وه بڼه مرام ني

دشعار فضل ني لار ځک ني نا وري
حقيقت کي ني ښکاره په اقتدارشو

پيښوره دغه ستو نزه به هم حل شي
دادتير غوندي به پيا مي الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چي رښتيا شو
تير به نور دغه نور دځنگل شي

انقلاب کي لاندي باندي او ترخي وي
چي دگل مينه مي کړه په لاس مي خار شو

دغه شپه به خدای سبا کا پيښوره
غليمان به خدای رسوا کا پيښوره
کپوړي چي څو مره تاوکا باک ني مکړه
دابه گو وپتول تباکا پيښوره

یه زما دبسو ورځو کک ملگری
و به گوری شیخ دستار که رون سهار شو

تا پریردم چي دهجرت دشپو ملگریه
پیر خفه یم دنکبت دشپو ملگریه
په قیامت چي پلار له زو یه بیزاریری
زه به ستایم دقیامت دشپو ملگریه

نه هیریری پیسنور کله هیریری
ځکه مالره په بده ورځ په کار شو

ته زما دشهیدانو مقبره نی
ته زما دماشومانو خاطره نی
تازما په سر بمونو ته تن ورکړ
ته زما غورځنگونو گهواره نی

پیسنوره ته خو زه او زه خو ته یم
یو دبل نه چي په بده ورځ کي جار شو

ته زما دهجرتونو خاطره نی
ته زما دعظمتونو خاطره نی

دلته ماته پاچاهان په سـلامي شول
ته زما د شهر تـونـو خاطره ني

روس مي مات ستا په بازو کړخوددي ستايم
چي منکر دي څوک دنبودي گناهگار شو

خدای دي سـاتـه پيښوره زما وطن شوي
زما د پيرونـا زولو ته مدفن شوي
ته چي هر څه يي خوئي ولي صحرا وي
ستا زما دي هسکيلو ته چمن شوي
خدای دي سـاتـه ددي دهر دسپيرونه
شاخ ني مات شه که په تادکل گزار شو

B

3.532

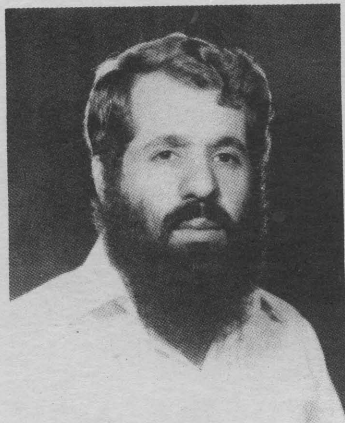
MUZ

4358

زماد ۱۳۵۳ کال دسلواغي دمیاشتي دهجرت ملخري

شهید شابدال (محمد خان)

داکتر عبدالبصیر (محمدانور)

محمدزمان « مزمل »

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**